

РЕШЕНИЕ

№ 1974

гр. Варна, 02.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 8 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ралица Райкова

при участието на секретаря Гергана Ж. Дженкова
като разгледа докладваното от Ралица Райкова Гражданско дело № 20233110100765 по описа за 2023 година

Производството е образувано по предявен от К. М. К. срещу Главна дирекция „Охрана“ към Министерство на правосъдието осъдителен иск с правно основание чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР за заплащане на сумата от 1080 лв., представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд в размер на 120 часа за периода от 01.05.2019 г. до 30.04.2021 г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд с коефициент 1,143, ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба – 24.01.2023 г., до окончателното изплащане на задължението.

По твърдения в исковата молба, в периода от 01.05.2019 г. до 30.04.2021 г. ищецът е полагал труд на длъжност „полицай“ в Регионална дирекция „Охрана – Варна“, като е бил със статут на държавен служител. В процесния период ищецът е положил общо 832 часа нощен труд, който, преизчислен с коефициент 1,143, възлиза на 952 часа. Преизчисляването на нощния към дневен труд води до извънреден труд от 120 часа, който ищецът счита, че следва да му бъде допълнително заплатен от ответника в размер на сумата от 1080 лв. Аргументира дължимостта на претендираната сума с наличието на празнота в специалната уредба, регламентираната в ЗМВР и подзаконовите актове по неговото прилагане, която намира, че следва да бъде преодоляна чрез приложението на общите правила на КТ и Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. Моли за осъждане на ответника да заплати на ищеца претендираната сума като допълнително възнаграждение за положения извънреден труд, ведно със законната лихва от датата на исковата молба до окончателното плащане. Претендира и сторените по делото разноси, включително адвокатско възнаграждение.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е депозирал отговор на исковата молба, в който излага становище за неоснователност на предявения иск. Сочи се, че в процесния период ищецът е бил държавен служител на длъжност „Младши инструктор по охраната - оперативно-дежурна част“ в Регионална дирекция „Охрана – Варна“. Поддържа, че общите разпоредби на КТ, ЗДСл и НСОПЗ са неприложими за процесното правоотношение, доколкото е налице специална уредба в ЗМВР и ПУДГДО. В тази връзка излага, че няма основание за преизчисляване на нощния труд в

дневен такъв с посочения в исковата молба коефициент от 1,143, тъй като нормалната продължителност на дневното работно време на държавните служители в МВР е 8 часа и положеният труд през нощта е също 8 часа за всеки 24-часов период, респ. коефициентът е единица. Излага, че извънреден труд би бил налице само, ако служителят действително работи извън установеното работно време. Навежда се довод, че ЗМВР е специален нормативен акт, регламентиращ статута на служителите, работещи в системата на МВР, респ. Г.Д. "О.", като обосновава различен метод на правно регулиране на работното време, трудовото възнаграждение и др. С оглед специалния характер на акта, размерът на дължимото възнаграждение следва да се определи съобразно специалните правила, посочени в закона. В тази връзка се позовава на Тълкувателно решение № 1/2020 от 15.03.2023 г. на ВКС по т.д. № 1/2020 г., ОСГК, в което е прието следното: При отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове. По изложените съображения моли за отхвърляне на предявения иск.

Съдът, като съобрази изложените доводи и събраните писмени доказателства, както и заключението по назначената съдебно-счетоводна експертиза, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

Приложени са Заповед № ЧР-06-09/30.06.2016 г., изменена и допълнена със Заповед № ЧР-06-38/19.08.2019 г. и Заповед № ЧР-06-33/19.03.2021 г., издадени от Министъра на правосъдието на основание чл. 393, ал. 2 ЗСВ, вр. чл. 187, чл. 188 ЗМВР и чл. 8, ал. 1 от Правилника за устройството и дейността на Г.Д. "О.", с които се определя редът за организацията и разпределянето на работното време, неговото отчитане, за компенсирането на работата извън работното време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители от Г.Д. "О.", като за дейностите, чието изпълнение изисква непрекъсваемост на работния процес, работното време се организира в 8 и 12-часови смени, а по изключение и аргументирана необходимост в 24-часови смени.

Според представената по делото кадрова справка, издадена от Регионална дирекция „Охрана – Варна“ към Г.Д. "О." към Министерство на правосъдието ищецът К. М. К. в исковия период е заемал длъжността „Младши инструктор по охраната – оперативно-дежурна част“ в Регионална дирекция „Охрана – Варна“, считано от 22.04.2019 г., съгласно Заповед № ЧР-159/16.04.2019 г. на главния директор на Г.Д. "О." и акт за встъпване в длъжност от 22.04.2019 г. – л. 260 от делото.

Съгласно приложените Заповед № 3-34/10.01.2019 г., Заповед № 3-74/20.01.2020 г., Заповед № 3-53/18.01.2021 г. и Заповед № 3-247/05.04.2021 г., издадени от Директора на РД „Охрана“ – Варна, е определено работното време на служителите от РД „Охрана“ – Варна, като за тези от оперативно дежурна част (ОДЧ) е предвидено да работят на 24-часова работна смяна от 7,30 ч. до 7,30 ч. на следващия ден, съгласно утвърден график, при регламентирани време за хранене и почивки.

Установява се от представената Заповед № ЧР-06-6 от 29.03.2018 г., издадена от Министъра на правосъдието, че на държавните служители от Г.Д. "О." и териториалните ѝ звена е определено да се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0,25 лв. за всеки отработен час между 22,00 часа и 6,00 часа. По същия начин и размер е уредено заплащането на нощния труд и в Заповед № ЧР-06-05 от 24.01.2020 г., като със Заповед № ЧР-06-44 от 07.07.2020 г. възнаграждението е променено на 1 лв.

Приобщени към доказателствения материал по делото са преписи на заповеди и графици за отчитане и заплащане на видовете полаган от ищеца труд при ответник за

релевантния период – л. 106 – 263 от делото.

От приетото по делото и неоспорено от страните заключение по назначената съдебно-счетоводна експертиза се установява, че общият брой отработени и заплатени часове нощен труд за периода от 01.05.2019 г. До 30.04.2021 г. възлиза на 856 часа. Преизчислен положеният нощен труд в дневен коефициент със ставка 1,143 се равнява на 978 часа, като разликата след преизчисляване с цитирания коефициент възлиза на 122 часа – дневен извънреден труд. Посочва се, че извънреден труд, получен при преизчисляване на положения нощен труд в дневен с коефициент 1,143, за тези 122 часа не е изплащан на ищеца за периода 01.05.2019 г. – 30.04.2021 г., като общата сума за посочения извънреден труд възлиза на 1041,11 лв.

При така констатираните обстоятелства настоящият съдебен състав достигна до следните правни изводи:

Районен съд – Варна, 8 състав, е сезиран с осъдителен иск с правно основание чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР.

Съгласно разпоредбата на чл. 391, ал. 1 ЗСВ към министъра на правосъдието има Главна дирекция „Охрана“, която осъществява дейността по охраната на органите на съдебната власт, на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията - Централно управление.

В чл. 393, ал. 2 ЗСВ е предвидено, че по отношение на личния състав на Главна дирекция „Охрана“ се прилагат разпоредбите на част трета, глави седма - дванадесета от Закона за Министерството на вътрешните работи. Според чл. 8, ал. 1 от Правилника за устройството и дейността на Главна дирекция „Охрана“ Министърът на правосъдието определя условията и реда за формиране на основните и допълнителните възнаграждения и материално осигуряване на служителите на Г.Д. "О.", произтичащи от Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за държавния служител и Кодекса на труда, като съгласно чл. 10, ал. 1, т. 1 от Правилника служителите на Г.Д. "О." са държавни служители, които пряко осъществяват функциите по чл. 391, ал. 3 ЗСВ.

Според разпоредбата на чл. 176 ЗМВР brutното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни такива. Сред предвидените в същия закон допълнителни възнаграждения е и допълнително месечно възнаграждение за извънреден труд – чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР. Съгласно нормата на чл. 187, ал. 9 ЗМВР, редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

През разглеждания период от 01.01.2018 г. до 09.01.2020 г. е действала Наредба №8121з-776/29.07.2016 г., издадена от Министъра на вътрешните работи, уреждаща реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи. Разпоредбата на чл. 3, ал. 3 на наредбата предвижда, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 часа и 6,00 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. Идентично е положението и в последователно приеманите във времето предходни актове уреждащи организацията и разпределянето на работното време - Наредба №8121з-407/11.08.2014 г. и Наредба №8121з-592 от 25.05.2015 г., издавани от Министъра на вътрешните работи.

За периода от 10.01.2020 г. до 10.07.2020 г., приложение намира Наредба № 8121з-36 от 07.01.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното

време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи (обн. ДВ бр.3/10.01.2020 г.). На основание §6 от ЗР на цитираната наредба, същата поражда правно действие от момента на обнародването ѝ в ДВ. Според чл. 3, ал. 2 от Наредбата за държавните служители в МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.

От така изложеното може да бъде направен изводът, че и действащият към момента нормативен акт е идентичен с вече отменената Наредба №8121з-776/29.07.2016 г. В Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г. изрично е предвидено, че при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00 ч. за отчетния период се умножава по 0,143 (чл. 31, ал. 2 от Наредбата). Същата е отменена с приемане на Наредба №8121з-592/25.05.2015г. на министъра на вътрешните работи, то тя от своя страна е отменена с Решение № 8585 от 11.07.2016 г. на ВАС по адм.д. № 5450/2016 г. На 02.08.2016 г. е обнародвана Наредба № 8121з776/29.07.2016 г., която е относима за периода 01.10.2017 г. – 09.01.2020 г., а след това за периода 10.01.2020 г. до 30.06.2020 г. приложение намира обнародваната на 10.01.2020г. Наредба № 8121з-36 от 7 януари 2020 г.

Следва да бъде съобразено обстоятелството, че в Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г., така и в приложимата за първия процесен период в случая Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г., така и приложимата за втория период Наредба № 8121з-36 от 7 януари 2020, липсва изрична разпоредба, съответстваща на разпоредбата на чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з407 за преобразуване на часовете положен нощен труд с коефициент 1.143.

В съдебната практика бе налице противоречие относно това дали липсата на такава норма не следва да се тълкува като законово въведена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен или представлява празнота в уредбата на реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, поради което субсидиарно приложение следва да намери общата Наредба за структурата и организацията на работната заплата (обн. ДВ от 26.01.2007 г.), в чийто чл. 9, ал. 2 е предвидено при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място.

Съгласно задължителните за правосъдните органи тълкувателни разяснения, дадени с Тълкувателно решение № 1/2020 от 15.03.2023 г. на ВКС по т.д. № 1/2020 г., ОСГК, при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба) и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове. В мотивите на тълкувателното решение върховните съдии са приели, че ЗМВР не съдържа празнота относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете. Този извод се налага от анализа на чл. 187, ал. 1 ЗМВР. Нормата е императивна и предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа. По смисъла на чл. 187, ал. 1 ЗМВР, „8 часа дневно“ означава 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня, в неговата „светла“ част и през нощта – в неговата „тъмна“ част, в последната хипотеза от 22,00 часа до 6,00 часа. Прието е също така, че при разработването и

приемането на ЗМВР, законодателя е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми – допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал. 1, т. 1 ЗМВР, по-голям основен платен годишен отпуск (чл. 189, ал. 1 ЗМВР), обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение (чл. 234, ал. 1 ЗМВР), по-благоприятен режим за заплащане на извънреден труд (чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР), липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по-благоприятни условия за придобиване право на пенсия (чл. 69, ал. 2 КСО), пенсиониране при условията на I категория труд (чл. 69 КСО) и др.

Както бе изяснено по-горе, Законът за съдебната власт, уреждащ правния статут на държавните служители от състава на Г.Д. "О.", препраща към ЗМВР относно начина на отчитане на положения труд, в т. ч. нощен и извънреден, и начина на компенсирането му – арг. чл. 393, ал. 2 ЗСВ. Следователно, за държавните служители на Г.Д. "О." към Министерство на правосъдието е приложимо разрешението на спорния въпрос, дадено с горепосоченото тълкувателно решение, поради което при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Г.Д. "О." не следва да бъде прилагано правилото на чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, тъй като методът на правно регулиране на работното време и трудовото възнаграждение на държавните служители в МВР, респ. Г.Д. "О.", е уредно в специалния нормативен акт – ЗМВР и издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове, като в същите не се съдържа препращаща норма, която да даде основание да се прилагат субсидиарно разпоредбите на КТ и НСОПЗ.

По тези съображения исковата претенция за заплащане на извънреден труд в процесния период, получен след преобразуване на положените часове нощен труд в дневен, се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на делото на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът има право на съдебни разноски, но с оглед изричното му изявление, обективизирано в молба от 12.04.2023 г., че не претендира юрисконсултско възнаграждение, такива не следва да му се присъждат.

Така мотивиран, Районен съд – Варна

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от К. М. К., ЕГН *****, с адрес ***, срещу Г.Д. "О." КЪМ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО, представлявана от главен комисар Г. Ж.в, с адрес ***, осъдителен иск с правно основание чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР за заплащане на сумата от 1080 лв., представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд в размер на 120 часа за периода от 01.05.2019 г. до 30.04.2021 г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд с коефициент 1,143, ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба – 24.01.2023 г., до окончателното изплащане на задължението.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд – Варна в 2-седмичен срок, считано от датата на обявяването му – 02.06.2023 г.

ПРЕПИС от Решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____